

Voor de komende maanden heeft de Sjoel een aantal interessante activiteiten op het programma staan. De winterprogrammering is nog niet volledig. U wordt door middel van de digitale nieuwsbrief op de hoogte gehouden. Ook de website biedt de nodige informatie.

Arie van den Ban spreekt in de Sjoel over Jodenvervolging

Op *dinsdag 11 oktober* a.s. houdt Arie van den Ban een lezing in de Brielse Sjoel aan de Turfkade 16. In zijn voordracht, met als titel 'Van Haat tot Holocaust', vertelt de historicus uit Hellevoetsluis het verhaal van het ontstaan van de haat tegen het Joodse volk tot de Jodenvervolging in de Tweede Wereldoorlog.

De lezing kan ook worden gezien als een inleidende samenvatting van de ontwikkelingen die zich in de loop der eeuwen op dit gebied hebben voorgedaan. Arie van den Ban is bereid om naderhand in een reeks lezingen uitgebreider in te gaan op het onderwerp. Geïnteresseerden kunnen tijdens de lezing op 11 oktober hun belangstelling hiervoor aangeven.

Het vervolg van de lezingreeks is eveneens in de Sjoel. De oud-directeur en eigenaar van de gelijknamige Hellevoetse bandenhandel beschikt als historicus over enorm veel kennis, met name als het gaat om de lokale en regionale geschiedenis.

De lezing in de Sjoel begint om 19.30 uur en is gratis toegankelijk. Bijdragen aan de instandhouding van de voormalige synagoge van Brielle zijn uiteraard altijd welkom.

Anke Dekker bekijkt Marc Chagall

Op *dinsdag 8 november* staat het leven en het werk van Marc Chagall centraal.

Anke Dekker, in het dagelijks leven als predikant verbonden aan de Protestantse Gemeente in Brielle, bewondert deze bekende Joodse kunstenaar.

In haar lezing laat ze het leven van de in Wit-Rusland geboren Movsja Zacharovitsj Sjagal passeren en gaat ze uiteraard uitgebreid in op zijn werk en zijn betekenis voor de kunst. Onder de naam Marc Chagall heeft hij zich als Frans beeldend kunstenaar ontwikkeld.

Door het religieuze verbod op het afbeelden van mensen is een Joodse schildertraditie nooit ontwikkeld. Hierdoor was er erg veel ruimte voor de kunstenaar, die zich maar aan weinig conventies diende te houden. Zijn herinneringen aan zijn jeugd, die de belangrijkste inspiratiebron vormden voor Chagall, tonen allerlei Joodse thema's die daarvoor nooit afgebeeld waren. [Rabbijnen](#), violisten, arbeiders uit het getto, [synagogen](#), alles laat een Joodse cultuur zien die door anderen nooit eerder zo vrijelijk en liefdevol afgebeeld was.

Herdenking wegvoeren Joden

Op *donderdag 27 oktober* wordt in de Sjoel het moment herdacht dat de families Gazan, Katan, Philipse en Cohen uit Brielle werden weggehaald. De herdenkingsbijeenkomst begint om 16.00 uur. Op initiatief van ds. M. den Dekker, Nederlands-Hervormd predikant te Brielle, is in 1992 op de dag dat het vijftig jaar geleden was, bij de voormalige synagoge een gedenkteken onthuld. Sindsdien wordt elk jaar tijdens een officiële herdenking stilgestaan bij het wegvoeren van de Joden.

Van 15 juli 1942 tot 3 september 1944 vertrokken vanuit Westerbork 93 transporten, waarvan 85 deportatietreinen naar Auschwitz en Sobibor, met 107.000 Joodse landgenoten. Van Voorne-Putten zijn 45 Joden gedeporteerd.

Uit die donkere nacht kwamen er 5.200 terug.

Meer dan 100.000 landgenoten zijn ver van alles wat hun dierbaar was vermoord. In totaal waren het 6.000.000 Joodse mannen, vrouwen en kinderen. Daarbij waren 45 Joodse bewoners van ons eiland. Wat zegt een getal? Wat zegt zo'n enorm aantal mensen ons? Het was, zoals Abel Herzberg eens zei: 'één mens, en dat zes miljoen keer'.

Wijnproeven met Tafelronde 108 Voorne

De Tafelronde 108 Voorne organiseert op *10 november* een wijnproeverij in de Sjoel. Er kan die avond ook wijn worden gekocht en de opbrengst daarvan stelt de Tafelronde graag beschikbaar aan de Sjoel.

De Tafelronde is een vereniging die onderlinge vriendschap bevordert, die tegelijkertijd stimuleert dat kennis, ervaringen en meningen veelvuldig worden uitgewisseld en die zo bijdraagt aan de ontwikkeling en ontplooiing van al haar leden. Een club voor mannen tussen de 25 en maximaal 40 jaar. Een club die aan service doet, dat zeker. Want naast (internationale) vriendschap en persoonlijke ontplooiing is het leveren van een gezamenlijke bijdrage aan de gemeenschap minstens zo belangrijk. Zie de website van de Tafelronde voor meer informatie: www.rt108.nl

Filmavonden

Maandelijks wordt in de Sjoel een filmavond verzorgd. De filmavonden zijn op *maandag, aanvang 20.00 uur*. De Sjoel is open vanaf 19.30 uur.

Waardig leven, waardig sterven

In de Sjoel wordt op twee avonden stilgestaan bij het thema ‘Waardig, leven, waardig sterven. Dat gebeurt met het vertonen van een indringende documentaire op *21 november* en een aansluitende debatavond op *30 november*.

Chanoukafest

Einde december wordt in de Sjoel een Chanoekafest gehouden, met onder andere een maaltijd met Joodse gerechten.